

203.1

S-36

2

th.

W MO

2006 - 4R

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Հ Ր Ա Ի Է Ր .

Ի Խորհրդարանէ Ռոմայ Աթոշնէոյ
Ժողովոյն .

Ո՛վ և իցես դու՛ յորոյ ձեռն անկցի
այս թուղթ, հարցանեմք՝ թէ ունի՞ս
արդեօք զածաշունչ: Այսպիսի հար-
ցումն 'ի մէջ քրիստոնէից՝ երևի թէ՛
ո՛չ է հասարակեալ. միայն՝ որչափ յայտ
նի է, յոյժ հարկաւոր է առաջարկել
զայս հարցումն՝ համայնից և իւրաքնչ
իւր ումեք: Յայտ է՝ զի առ բազում հա-
զարաւոր երկրակիցս մեր, ո՛չ միայն առ
գաւակունս, առ աշակերտել մանկունս
և առ ծառայս, այլ և՛ առ ծնողսն իսկ
ո՛չ գտանի աստուածաշունչ. յորոց
բազումք և զայս զիր երբէք չեն տե-
տեալ և ո՛չ գիտեն թէ զի՞նչ է: Աւրեմն
եթէ չիք առ քեզ անաշունչ, դու՛ որ
ընթեռնուս և լսես զայս, փութո՛ւ գտա-
նել զայն: Ծանի՛ր, զի այս մատեն՝ ան-
ուանեալն՝ սք զիրք հնոց և նորոց կտա-
արանաց, է բան այ առ մարդիկ և բան
առ քեզ իսկ: Ծանի՛ր, զի յայս
դին բանէ բազում հազարք հազա-
րողովուրդք զի գանազան դարս և

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ՅՈՒՆԻ
ԱՊՐԵՆԻՍ

այ
508-2004

այժմ՝ իսկ եղեալք՝ ստացան և ստանան
 անձանց զիրատ կենաց, զմխիթարու թի-
 յաղքատուէ և ՚ի մահուան, զյոյս եր-
 ջանկութե և յաւիտենական փրկութե,
 զայս ամ և դու կարես ստանալ քեզ ան-
 տի՛ Ծանի՛ր, զի դատելոց ես երբեմն
 լս այսմ բանի, զի յս քն փրկիչն մեր ա-
 սաց, թէ (բանն՝ զոր ես ասացի ձեզ,
 դատելոց է զձեզ յաւուրն յետնում)՝
 այս ամ գրել է յանձաշունչ գիրս։ Չի՞ք
 առ քեզ այս մատեան, փութա՛ վաղվա
 դակի դտանել զնոյն, զի մի մնասցես Ք-
 երկար անձանօթ գործոց փրկուէ հոգ-
 ւոց քո, անձանօթ այնմիկ՝ զոր խնդրէ
 իքէն ամ. ք՛ զխաբդ կեալ և զի՛նչ ստա-
 նալ ակնունիլ։ Պարտ է քեզ իմանալ,
 թէ ամ՝ արարիչ երկնից և երկրի, ստեղ-
 ծող քո և դատաւոր կենդանեաց և մե-
 ոելոց, եդ օրէնս վն ամ՝ մարդկան. ու-
 րեմն և վս քո։ Պարտ է քեզ իմանալ՝
 թէ յո՞րպիսի յանցաւոր կացութե ես,
 և ո՞րպէս ար յս քն որդի ան՝ գալս-
 տեամբն իւրով յերկիւր կատարեց զգործ
 փրկուէ ամ ազգի մարդկան, ուրեմն և

քո: Այլ այսու միայն, եթէ հաւատանա
 'ի նա և ընդունիս բոլորով քրաւը զբան
 նր: (զի սցնալէս սիրեաց անձ զաշխարհ,)
 գրեալ է 'ի բանի տյ, յիծաշունչ դէրս,
 (զի ետ զորդին իւր միածին, զի թմ' ոք
 որ հաւատոց 'ի նա' մի կորիցէ, այլ ու
 նիցի զկեանս յաւիտենականս.) հաւա
 տացեալն 'ի նա' ո՛չ դատեացի, այլ ան
 հաւատն դատեալ իսկ է, զի ո՛չ հաւա
 տաց յանուն միածին որդւոյն տյ: (Ա՞յլ
 հաւատան) գրել է յիծաշունչն, (յայն'
 զորմէ ո՛չ լսեն.) ո՞ւր կարելի է լսել և
 իմանալ զայս՝ առանց բանին տյ. վնյ
 (հաւատն 'ի լոյ, լուրն 'ի բանին տյ.)
 ուրեմն ո՞վ և իցե՞ս դու, պարտ է քեզ
 ունիլ զիծաշունչ, զի յիծ աւուր սես
 ցես և ուսցիս իմանալ զայն՝ որ պիտանա
 ցու է մարդկան քան զիծ՝ թէ աստ և
 թէ 'ի հանդերձելումն, զայն՝ զոր կա
 ղելի է անուանել (պիտանացու) լը բա
 նին աւետարանի: Գու՛ծ մեծ է և պատ
 ուական ունիլ զսիրտ հաստատեալ 'ի
 բարիս և 'ի ջերմեռանդուէ տյ վերկէին
 մեր, յորում հաստատիլ կարէ միայն բա
 նիւ

նիւ Թյ: Գիւտ Թժաշնչոյ կիմ՝ իբ պրոց
 այժմ գիւրբին է յոյժ համայնից և Թժու
 բեք, ո՞ւր և բնակիսդ և ո՞րչափ պիտոյէ:
 Օրի տուեալ լինի Թժում և Թժում և Թժում
 ժողովոյ, յ՛նդամոց նր և յ՛նկերուէց՝
 որք՝ յԹժ Աստուածաբանի և ՚ի՛ Նասանգո
 ուսաց հաստատեալ են լաճառի գիւրա
 գին և աղքատ ցբաժնի ձրի Աթէ ոյսու
 Թժու չիցէ առ քեզ Թժաշունչ, քեզ ոչ
 ինչ ի իք հնար է արդարանալ առաջի Թյ
 և փրկչի, զի մինչև ցայժմ չունիս գայն պի
 տանացու հոգւոյ քո մատեան, և ոչի՛նչ
 հոգաս զհոգւոյ քո՝ մինչ առաւել է քան
 զմարմին: զի հոգին անմահ կեցոց է յա
 լիտեանս՝ յորժամ մարմինն մեռանի և
 ապականի ՚ի գերեզմանի: և ս և՛ հոգիդ
 կիմ՝ ՚ի յալիտենական երջանկուէր ցնծաց
 եթէ ծանեար զփրկիչն և հաւատացեր
 ՚ի նա բողոքով սրտիւ և կատարեցեր նո
 վաւ զկամն Թյ: կամ ՚ի յալիտենական
 տանջանս չարչարի, եթէ անարդեցեր
 զքան նր և մնացեր անհաստ, խաւար
 և կոյր փրկուէ քում: Իսկ յորժամ ու
 նիս զԹժաշունչ և ո՛չ ՚ի գործ ածես

դայն և ո՛չ ջանաս ստանալ անտի քեզ և
 բնականաց քոց զօրհնութի և զփրկութի,
 զի ո՛չ օգուտ է քեզ անտի, նայեալ շուրջ
 դքե, նկատեալ գրաբա սցնոցիկ բարեկա
 մոց քոց, որք ընթեռնուեն վիտանանց և
 բնականաց ի բեանց զանաշուրէն մատեն
 և ընթանան զկնի բարատուց նր. բազ
 դատեալ լէ այնոսիկ՝ որք անգստեան զոյս
 անձային մատեան, անարդեան զայն և ծա
 դրք առնեն զնովաւ. զո՞րն՝ ի նոցանէ հա
 մարիս բարի, ժբաջան, երկիւղած և խա
 զազասէր: զո՞րն՝ ի նոցանէ տեսանեալ բա
 բեկարգ առ բնականի, ժուժկալ ի կեն
 ջազաւարութի և եղբայրատէր յընթացս:
 Ե՞րբ ի նոցանէ հեղաճակեցրէ ի յաջող
 տւածս, հանդարտ ի տարաբաղդութիս,
 և աներկիւղ ի ժամու մահուան. բըն
 նեալ զհոն անխարդախ և ուսիր զիմաստու
 թիւն. զիմաստութի ճշմարիտ. ո՛չ զայն՝
 որ ի գիրս ի մարդկանէ յօրինեալս և
 յուսմունս նյին գտանի, որք եթէ և պի
 տանտոցու են՝ մի միայն զկարճ միջոց կե
 նաց և վի միայ արտաբին զործոյ և մար
 մնոյ, և յետոյ հարկաւորութիւն ստառի և

զիմաստուելն զայն յայն կենսս մէջ որ աս
 նի : Իսկ զճշմարիտ իմաստուելն , որ մէջ
 'ի մարդկանէ՝ տկարաց և մահկանաց
 ուաց, այլ 'ի յաւիտեանականէն յայտ
 նեալ է մեզ 'ի բանի նր յիմծաշուէն զի
 ըրս . այս իմաստուելն մնաց յաւիտեան :
 Արդարեւ երջանիկ ես գու, եթէ 'ի նր
 դիրս, յայտ մտնի կենաց՝ ուսցիս յան
 դորուելն ազօթել առ ան . ուսցիս զայն՝
 որ յատկապէս գտանի անդ , և ազօթեա
 ցիս՝ զի բացցի սիրտ քո յընդունելուի
 այնր . բարեոք է քեզ՝ եթէ գու՝ ընդ
 նակի բարեպաշտ անձանց՝ սիրտ և զայլ
 ը քեզ պտու ընթ երցմամբ կրթեցես .
 եթէ առեալ է քեզ անձ զկին և զորդիս
 կամ յանձնեալ է քեզ զայլ ուրիս՝ զորոց
 երբեմն ունիս տալ զհաշիւ , և յանդոր
 ըստ 'ի մէջ ընտանեաց քոց՝ ուղ զբահա
 նաց անձ ընթ երցցիս զբանն կենաց վասն
 բարեաց և վերկուելն ձեր, և 'ի հարուստ
 զանձէ աստի՝ 'ի անէ պարզեալ զբոցս
 հեղցես 'ի սիրտ քո և նի զայն՝ որ պի
 տայ է ձեզ (առ ուսումն , առ յոցտնուել
 խարդախուելն , առ ուղղուելն և առ պա
 տիժ

ար յարդարութե.) բարի է քեզ
 յայնժամ, զի գտեալ զմեզ առն 'ի մա-
 լորութե ճանապարհէ նր՝ փրկեցեր զհո
 ղին 'ի մահուանէ և զբաղմուի մեղացն
 ծածկեցեր. Հաւատաւ, զի թէ ծանկեաց
 դու զարժնուորուի ոցսր միակ գրոյ, այնու
 հետև անձամբ անձին թ կարեաց ջանա
 ղիր լիցիս հաղորդ գտանել օրհնել գոր
 ծոյ հաղորդութե սցլոյ. արդարև գործ
 մեծ է կերակրելն զքաղցեալս և զկա-
 րօսս յագեցուցանել, այլ տալ զկերու-
 կուր երկնաւոր՝ զն յագեցուցանելոյ զան
 մահ հոգիս, գերագոյն գործ է բարեաց
 քան զամ՝ Մհ. քանի՞ 'ի տարաբախտիկ
 եղբարց մերոց կորեան յաղքատութե և
 'ի կարօտութե, 'ի մեղս և 'ի մոլութե
 ո՛չ գիտելով զածաշունչ տառս, և ո՛չ ըն
 թեանլով զբանն այ՝ մատնէին յունայնու
 թիս և յամարատիս, և ո՛չ սք ուսուցա
 նէր նոյ՝ թէ ո՞րչափ մասաակար է այս՝ ո՛չ
 միոցն զն ոցսր կեանաց, այլ և հանդերձե-
 լոցն, այլ քանի՞ ողորմելի և բարեպաշտ
 ճնոգք տացին կամու որդւոց իւրեանց և
 գտեալաց զածաշունչն, եթէ ունէին,

բայց ո՛չ գոյք և ո՛չ դատանիւք ուրեք, և
 եթէ գոյք 'ի սահաւ անդիս՝ մեծագնոյ
 վաճառիւք: քանի՞ 'ի տկարաց ողորմե-
 շեաց և 'ի ծերոյ բաղձոցին ունիլ զոյն
 վն մխիթարուե և հաստատուե ինքեց
 ընթերցուածովք նք գրոցս, զոյս գիր՝
 մեղթ է՛թ է և ընթերցեալ իսկ էին 'ի
 մանկուե իւրեանց, սակայն յետոյ ո՛չ կա
 րէին ստանալ վն անձանց սեփական. Այ՛ն
 ձեռնտուուե սոյն կորստական կարօտու
 թեան, հաստատեցան անձանցոյ ժո-
 ղովք. որոց եթէ սք օգնեցցէ դրամովք՝
 օգնէ հոգւոյ մորդեկան 'ի գիւտ յաւիտե-
 նական կենաց: մի՛ կարծեր թէ օգնակա-
 նուի քո սակաւ է, զի բաղուժ մորուք
 'ի Թափն բաղկացուցանեն զմեծ գու-
 մար. այլ առածի ան և միլոմոյն տառա-
 պեալ սրբոյն մեծ է քան զտուրս իշխա-
 նաց: Այ՛ն օյժմ ո՛չ հեռուիս շահել յոյս
 անոցին ճատենէ, թէ վն անձին քո և
 թէ վն այլոց, ունիս տալ զպատասխան
 մեծ առածի ան վն ան պատահմանց բար-
 եաց՝ յորոց զրկեցար դու ինքն և զբե-
 ցեր զայլն. և վն ան չար պատահմանց՝

զոր: Թողեր սարդիւն 'ի կուրուէ քում
 առանց ուսման բանին այ: մեծ է լինե-
 ւոց պատասխանին քո՝ ո՞վ մեղաւոր ողոր
 մելի, յորժամ պարտաւորիս պատասխա-
 նել և վն ունայնու թէ ինչ բանից:
 Փուլթ ա՛ ուրեմն գտնել վն քո զնձ շունչ
 եթէ ցանկաս փրկուէ և հոգաս զոգւոց
 քո, ընթերցի՛ր զայն յամա՛ս ուր՝ պահե-
 ւով զայն, ոնք ջանաս օր լն օրէ տալ զկե-
 րակուր և զըմպելի մարմնոց քում: ըն-
 թերցի՛ր դու և ուսեալ 'ի նք դրոց՝ ըն-
 թերցի՛ր և յա՛նանջս այլոց և ուսո՛ւնց
 ընթերո՛նուլ զայն: ջանա՛ լն կարողութե
 առնել և զօգնուի ինչ ժողովոյն անա-
 շնչոց, որ միշտ ջանայ պատրաստել զնձ ա-
 շունչ լն բաւականին և տալ անձ բնակչաց
 Յի Խուսաց: Յետ այսորիկ եթէ աստ
 յերկրի և եթէ անգ յերկինս՝ բանիւ
 քո փրկեալն և 'ի քէն ուսն լն զընթերց
 ուածս անաշնչոց՝ տեսցէ զքեզ, ճշմար-
 տապէս ասացէ: Ե՛ զբայր սիրելի: դու
 ետուր ինձ հնար ստանալ զանձաշունչ,
 և ուսուցեր ընթերո՛նուլ զայն, հոգե-
 իմ փրկեցու բանիւ այ, զի՛նչ հատուցից

քեզ. տէր՝ արքայն երջնից և երկրի,
 մխիթարիչ երանելեաց, Կանաչն բարեաց
 և զնցի քեզ վարձահատոյց. Ա՛վսիրեցել
 ըրիստոնեաց, որ ընթեռնուս զայս, խոր
 հեռ՝ զսմանէ բարեպէս, Կնա և գործեա՛
 յետոյ զոր ինչ սիրա թո ասասցէ քեզ. և
 ձեր առաքեսցէ՛ զորհնուի իւր՝ ի վր Կոր
 ծոյ, զոր սկսեալ են յանուն իւր՝ յարա
 գուծի նբ բանից իւրոց:

Հրամայեալ է արարելու:

Յովնան էս Աւս Եղևնոյոս Հայոցն
 Ռոսսիայոց:

Յ Ա Ս Տ Բ Ա Յ Ա Ն:

՚Ի արարանի թ Լ զբանի:

Վստատի:

